

Dramaturgia și problematica noii revoluții agrare

ION BĂIEȘU:

*E firesc să aducem
un elogiu acestei patimi
pentru muncă*

— Stimat Ion Băieșu, vă propun să ne oprim la un anumit aspect al operei dumneavoastră dramaturgice, și anume comedia inspirată din viața satului.

— Spectacolul **Comedie fără titlu**, care a ținut afișul la Teatrul Giulești două stagioni, conținea piesele într-un act **Fiul satului** și **Poetul comunal**, și textul astfel prelucrat a intrat în volumul **Boul și vițeii**, cu titlul **Al treilea**. E o piesă la care țin, nu numai fiindcă este onorabilă. **Vaccin contra lenei**, **Trenulețul navetiștilor** și **Detectivul comunal** au fost jucate mult în Festivalul național „Cîntarea României”, trupele respective de actori obținând numeroase premii. Aș aminti aici și piesa într-un act **Dragoste la prima vedere**, al cărei titlu a fost „împrumutat” — fără să fiu întrebat — de un spectacol cu muzică și cuplete.

— Văd că nu suflați nici o vorbă despre piesa **Sursa**, comedie publicată în revista noastră (11—12/1985), care este acut implicată în problematica de azi a satului, nucleele ei ideatice fiind inspirat legate de imperati-

noii revoluții tehnico-științifice și noii revoluții agrare. Apar în acest text sensuri legate de mobilizarea energilor creatoare, folosirea materialelor re folosibile, autofinanțarea și autodotarea, valorificarea surselor de energie, precum și mutațiile care se petrec în conștiința omului de azi de la sate. Bineînțeles, comedia **Sursa** este o virulentă satiră la adresa celor care se împotrivesc afirmării Noului, adică Binelui, transformărilor revoluționare.

— Comedia despre care vorbiți a constituit „sursa” unei pelicule cinematografice, dar, vorba lui Caragiale, „teatrul nu este literatură”, și — aș adăuga — filmul nu este teatru... Un secretar literar mi-a spus că piesa **Sursa** are multe personaje și multe tablouri.

— Sînt motive pe care teatrele, avînd în față un asemenea text care mobilizează conștiințele, n-ar trebui să le invoce. Sînt în comedia **Sursa** caractere bine construite care oferă, pe de altă parte, actorilor înșiși, partituri realmente interesante. Apropo: cum de-i cunoașteți atît de bine pe țărani, mediul lor, întrebările pe care și le pun?

— Toate rudele mele de gradul unu și doi sînt în comuna Băiești-Aldeni, județul Buzău: mama, fratele, cumnatii, prietenii din copilărie. Acțiunea unor piese se petrece chiar la Aldeni și, bineînțeles, ele au și fost puse în scenă la Căminul cultural din comună. Piesa **Fiul satului** a fost jucată în premieră absolută aici, cu care ocazie a avut loc și o întâlnire

a mea, ca să zic așa, oficială, cu actorii respectivi și cu publicul. De fapt, legăturile mele cu satul, cu satele din cele trei provincii istorice ale țării noastre, sînt mult mai ample. Mă pun în scenă multe ansambluri săteti. Trupa de amatori din Scornicești mi-a jucat, în premieră absolută, piesele **Boul și vițelii** și **Nu muriți din întîmplare**, realizînd spectacole apreciate ca fiind foarte bune. Este și firesc, trupa, condusă de regizorul și actorul amator Liviu Pavlovski, profesor la liceul din localitate, fiind foarte ambițioasă.

— Cum vă explicați faptul că nu toți scriitorii de teatru se apropie de lumea satului?

— Unii dramaturgi sînt prin structura lor psihică numai citadini. Alții, poate, cred că problemele din lumea actuală a satului îi depășesc. Dar aceste probleme, conflictele din lumea satului sînt general umane, oamenii de la sat avînd aspirații comune cu cei de la oraș: fericirea, liniștea, viitorul copiilor. Vreau să vă spun că apropierea locuitorilor din mediul rural față de cei din mediul urban are loc nu numai pe linia materială ci și spirituală.

— Cum v-a venit ideea de a scrie *Sursa*?

— Totul pornește de la un fapt real. ~~De la vorba de gestul~~ unui tînar inginer care s-a dus pe la el, pe-acasă, la țară adică, așa cum obisnuim să facem toți. Despre povestea lui mi-a vorbit cineva. Bineînțeles că am vrut să-l și cunosc. Omul a construit microhidrocentrala din curiozitate, dar și din plăcerea de a crea. Sînt oameni care se odihnesc muncind. Înțeleg să-și petreacă concediul făcînd ceva util. Acestoră dorință de a crea, această concepție despre muncă sînt elemente care definesc aparte profilul spiritual al țaranului român. Nu facem nici o greșeală, noi, scriitorii, dacă aducem un elogiu acestui patimă pentru activitate. Trebuie să le aducem acestor oameni acest elogiu. Sînt oameni care nu-și găsesc odihna decît tot în muncă. Tema aceasta nu este ușor de epuizat. În toată literatura mea, și în proză și în dramaturgie, m-au interesat și m-au tulburat acești generoși pe care îmi propun să-i urmăresc în continuare.

— Cît de mult iubiți lumea satului? E o întrebare care nu vizează estetica...

— Foarte mult. Sînt ai mei, sînt eu însumi. Romanul la care lucrez acum are părți care implică direct mediul rural.

Adun încă, am foarte multe „istorii” adunate despre țărani din zona Buzăului. De la o vreme, atît cele vechi cît și cele noi, sînt deja *flșe* pe care încerc să le sistematizez și mai bine. Toți locuitorii din comuna mea sînt personajele mele virtuale. I-am tinut și încerc să-i țin, cu retina mea de scriitor, sub observație. Îi cunosc bine pe toți. Sînt oameni cu care am pornit odată în viață: prieteni din copilărie, colegi de școală, părinții lor. Desigur, sper că literatura mea să nu-i dezamăgească niciodată. Sper să creadă și ei în mine tot atît de mult cum cred și eu în ei. Oare nu aceasta este și dialectica literaturii?

Rep.

GHEORGHE SPANACHE

secretar adjunct al Comitetului
comunal de partid Tunari,
Sectorul agricol Ilfov:

Satul contemporan își așteaptă dramaturgia

Trebuie să spun de la bun început că mă consider privilegiat că m-am născut la „țară” și muncesc — deși nu în satul natal — tot în mediul rural. Aproximarea comunei de adopție de Capitală îmi înlesnește mie și consătenilor mei accesul la spectacole de teatru, la întîlniri cu oameni de cultură și artă, și ajută la afirmarea noastră ca artiști amatori. A avea oaspeți de însemnată reputație, fără să depunem pentru aceasta eforturi de convingere deosebite, este o șansă pe care pînă acum n-am ratat-o, și sperăm ca nici de-acum înainte să nu ne ocolească.

Ne face plăcere să-i ascultăm pe Silviu Stănculescu, Constantin Codrescu, Ștefan Mihăilescu-Brăila, Iurie Darie, Hamdi Cerceș, Val Lefescu — actori întîlniți pe scenă, pe marele și micul ecran, în emisiunile radiofonice. Venirea lor și a multor altora, între care și dramaturgii Tudor Popescu, Alecu Popovici, caricaturistul-epigramist Alexandru Clenciu, are darul să ne bucure. Schimbul de impresii, dialogul deschis despre rosturile artei, ale teatrului îndeosebi, folosește, credem noi, deopotrivă și oaspeților. Fiindcă aici, la sat, dinșii au un teren de documentare dintre cele mai pline de surprize, de încărcătură umană. Și, nu este un secret